

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Pavli Segneri E Societate Jesu, Qvadräginta
Sermones**

Segneri, Paolo

Antverpiae, 1695

Sermo XV. Die Veneris post secundam Dominicam. Ex calamitatibus nostri temporis & ætatis, quibus à Deo asperrimè flagellati sumus, omnis incredulus confunditur, doceturque, si minis Divinis fidem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52734](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52734)

paulatim jam egredi: exaudi preces eorum, admitte libellos supplices, ut videant & experiantur, posuisse te in manibus nostris ignem & aquam: *Ap- posui tibi aquam & ignem.* Quid porro superest, quàm ut quis eligat: *quod volueris, porriges dexteram, ut plangendum nimirum cum prœnitibus: Ecce aquam!* aut ardere cum damnatis æternùm, *Ecce ignem!*

SERMO DECIMUS QUINTUS.

DIE VENERIS POST SECUNDAM DOMINICAM

Malos malè perdet. Matth. 21.

I. Rgone suggestum hodie concendendum, ut tristia huic civitati denuntiem, quæ fausta omnia promeretur? Avertat hoc à me munus propitium Numen! quodsi tamen Tibi placuerit, ut Jonæ vices agam, cur non potius in Niniven, aliamve civitatem sceleratam me ablegas? illuc promptè volabo, intrepidè nuntiaturus, quidquid dirum & ferale imperare placuerit: Cùm autem ad civitatem Catholicam mittar, quid aliud, nisi omnem felicitatem, vitam longævam, cælum propitium, & messem lætam illi augurer? Id quidem mihi unicè esset in votis. Video tamen gravissima ubique scelera dominari, & ideo non vanè metuo, urbs chara, ne tu quoque Divinum in te furorem provocas; jubeor enim palàm hodie tibi denuntiare: *Malos malè perdet.* Non attendit DEUS, aut generis antiquitatem, aut progenitorum merita; quinque reus est, seriùs aut citius nas delicti sui feret. Quænam, & secro, civitas gratior DEO est Hierosolymâ? nunquid illam, sicut dilectam sibi vineam sollicitè coluit, in amantissimis Palestinæ montibus plantavit, legem suam circumdedit, & protectio- nem suâ velut muro cinxit? nunquid vineas & spinas, quibus tantum suffocabatur, vicinas nimirum gentes, Cananæos, Amorrhæos, & Philistinonitas, radicitus sustulit? nunquid celeberrimum in ea Templum, & altarium speculam posuit? nunquid Altaria velut Vino & Sanguini destinata, & cularia erexit? *quid debui facere in vinea mea, & non feci?* Verùm in quo tibi hodie famosa illa civitas sit, ita videte! periit omnis decor illius, & que nullâ aliâ de causa, quàm quod *Malos malè perdit.* Verum, quid si hæc repetitæ, dicent nonnulli incredulis Israëlitis, *Non veniet super nos malum.*

malum : *Propheta fuerunt in ventum locuti* ; puerorum hæc sunt terculamenta : eja rideamus hæc pericula , & genio alacriter indulgeamus ! Sed nunquid super gentem huiusmodi non ulciscetur anima mea , dicit Dominus ? O gentem contumacem & duræ cervicis ! utinam Christiani Hebræorum damno saperent ! utinam non è nostro quoque numero forent quamplurimi , qui dicant : *Non veniet super nos malum , non veniet*. Decevi igitur hodie confundere incredulos hosce , ipsique Dei nomine denuntiare , quòd , si minarum tonitruis non moveantur , actutum fulmina sint experturi.

II. Inter maxima , si mea me non fallit opinio , Divinæ in nos misericordiæ argumenta censeri meritò debent comminationes , quibus terrere solet peccatores : certè voluntatem ferendi non habet , qui diu minatur ; minæ enim , ut acutè non nemo observat , pro clypeo serviunt , quo reus se tegat , suæque salutis maturè consulat ; si enim DEO volupe esset , nos punire , fulgur fulmini non præmitteret , ut advertit D. Augustinus , *si nos DEVS nosse punire veller , non nos tot ante sæcula commoneret , invitus quodammodo vindicat , qui , quomodo evadere posimus , multo antè demonstrat : non enim te vult ferire , qui tibi clamat , Observa !* Et lanè vix unquam DEUS severius in genus humanum animadvertit , quin Prophetas suos præmitteret , qui cladis futuræ nuntium ferrent , ac peccatores monerent , ut iectum declinarent. Cum Ierosolymam hostibus in prædam dare veller , præcepit Isaïæ , ut

nudus civitatis compita obambulet ; eum populo Judaico ignominiosam servitutem & captivitatem minaretur , Jeremiam præmisit , vinculis & catenis onustum , cum famem extremam ,

quæ oblessis Solymæ civibus imminēbat , denuntiare veller , Ezechieli præcepit , ut trecentis nonaginta diebus unilateri incumbens , non alium cibum admitteret , quàm sicca boum excrementa. Verissimè propterea dixit Regius Psaltes : *Dedisti metuentibus te significationem , ut fugiant à facie arcum , & liberentur dilecti tui*. Et tamen , quis credat ? his omnibus mediis obtinere DEUS non potest , ut homines terri se patiantur ; imò quò magis & crebrius DEUS ingeminat , *Malos malè perdet* , tantò liberiùs & impudentius eum offendunt , quasi impressum cordi charactere indelebili gererent stultum illud effatum : *nisi videro , non credam*.

Quis autem incredulitatis istius tandem est fructus , nisi quod iritet DEI patientiam , cogatque mittere fulmina , quæ intentat. Hæc certè incredulitas mundum diluvio demersit , dum Noëmum prophetantem ridebat ; hæc in lascivos Sodomitas sulphureos imbres depluit , dum Lothum meliora suadentem ludibrio habebant ; hæc contumaces Ægyptios Erithræi maris fluctibus involvit , dum ominosa cæli portenta obstinati spernebant ; hæc in deserto innumerabilem populi stragem fecit , dum Moysis minas contempnit ; hæc ad Bethulæ mœnia Assyrios delevit , dum Achiozem imminens exitium denuntiantem , cum fastu & indignatione repellerent. Faxit DEUS Auditores ,

tores, ut non nostrâ quoque ætate calamitates, quas patimur, incredulitas ista pariat, nôsque DEI flagellis exponat: certè non defunt, qui animum ad omnes minas protervè obfirment, dicântque, *non veniet super nos malum, non veniet super nos malum!* Et quibus tandem signis persuaderi te patieris, ô peccator, ut credas DEUM è cœlo spectare flagitia tua, gravissimè illis offendi, & jam parare ictum, quo te feriat? an propriis fortè oculis intueri cupis, quomodo intorqueat fulmina, quæ minatur? Satis igitur tristi hoc spectaculo, si lubet: neque opus est, ut ad antiqua tempora mentem reflectas, satis erit præsentem ætatem contemplari; præsentia enim fortius movent, quàm longè petita.

III. Dicite, quæso, nunquid nostrâ etiam ætate palàm ostendit DEUS, minimè vanas esse minas, sed vanissimam potiùs esse spem, quâ nos ipsos lætamus, *non veniet super nos malum?* Quis non videt stagnantes passim sanguinis rivos, ossium cumulos, & cadaverum acervos? an non militaris furoris velligia ubique impressa apparent? an ullum Europæ Regnum, Provincia, Principatus, aut Civitas est, quæ non ad portarum suarum limina tristes tympanorum strepitus, tubarum fragorem, tormentorum currulium tonitrua exaudiit? Nec Italiæ, nec Hispaniæ, nec Franciæ, nec Alemanniæ, nec Belgio, nec Angliæ, aut indulgere otio, aut securos ac tranquillos somnos ducere licuit. Quot non animas universali hoc tumultu de statione vitæ dejectas esse existimas? quis illorum

numerum ineat? sola primæque huius expeditio in Ostendæ expugnatione octoginta millium interstetit: atque hinc cogitare facile est, quanta hominum strages in reliquis passim orbe, tot in conflictibus, contentione & pertinaciâ repetitis, facta. Sed quid præterita commemoro, eaque negligo, quæ oculis manibusque palpamus? quot prædiorum rare licet, olim ad delicias excoluntur, nunc vastata & deserta? quot parvulim virentia, nunc inculta, arida & steresta? quot agros & oppida inhabitata, quæ numerosis olim incolis floribus, quot civitates, olim magnificas & perbas, nunc dirutas & desolatæ. Quid aliud hæc tristes rerum facies quitur, quàm impletum esse illud vitici: *Si spreveritis leges meas, venabo super vos gladium, eriguntur vestra deserta, & Civitates vestrae ruitæ?* Et etiamnum miser dicis, *veniet super nos malum?* Leva dumtaxat oculos, & vide tot hostiles populorum motus, quibus Germania, Lætania, Catalaunia, Anglia, Neapolitania, Polonia agitantur: hic in sua fisco addicta queritur, alteri in ptos honores, hic ademptam libertatem, ille dejecta sua palatia, alii in jacturam, alii memoriam quoque in perpetuam infamiæ notâ lætam deprecant. Quo alio, quæso, sæculo videntes magis pertinaces, aut conjurationes magis frequentes, aut deprædationes magis injustæ, aut homicidia magis barbara, aut crudelitatis exempla magis nefanda sunt visa? An mitius hostis actum cum Italia nostra?

altâ etiamnum mente reposita est desolatio Montisferrati, depopulatio Mantuæ, & Calamitas Taurinensis: si quis verò pedem porrò proferat, & curiosius exploret; quid in aliis orbis partibus Orthodoxi ab hæreticis, ab Ethnicis Christiani, & quod longè pejus est, Christiani ipsi à Christianis passi sint; certè præ horrore pilos sibi capitis erigi experietur: videret enim impressa in amœnis Poloniæ campis trecentorum ferè millium, Tartarorum & Turcarum, Sultano Duce, tristia vestigia, quamvis omnibus Turcis & Tartaris immanis ipsimet postea Poloni in seiplos sævierint, ut nihil dicam de damnis, quæ rebelles superbiq̃ue Cosacci finibus illis intulerunt. Infelix Germaniam adhuc in sinu tuo fumant reliquæ grandis illius incendii, à jurato inimico, Rege Gustavo excitati, qui fulminis instar Provincias tuas pervagatus, Herbipolim, Bambergam, Moguntiam, Augustam Vindelicam, Franconiam universam, Sueviam ac Palatinatum subjugavit, vastavit. Turca ipse occupato Varadino, Nitriâ ac Novarino, totque aliis Hungariæ propugnaculis, in nova identidem Christianorum damna intentus est, & si vota succedant, nil aliud agit, quàm ut plures indies vasallos & mancipia in ignominiosam servitutem abstrahat, & victrix Luna toto passim orbe triumphet. Hinc novis continuò excursionibus finitima nobis maria, portus nostros depredationibus, & novis terras nostras extorsionibus infestat. O si Candiæ, jugo barbaro pressæ, planctus & la-

menta ad nos liceret transmittere, quas non lacrimas ex oculis nostris cieret? An ullum unquam sæculum fuit, quod tantos vidit Principatus venales, tot Principes captivos, aut exules? Quæ ætas tantum crudelitatis portentum tulit, quantum Anglia nuper peperit, dum Regem suum, longa progenitorum serie gloriosum, ferali in pegmate carnificis securi subiecit, eamque potestatem subditi in Principem suum usurpârunt, quam totus hæcenus orbis ignoravit? & adhuc dicimus: *Non veniet super nos malum?* Sed forsitan, qui ferrum evasit, etiam fami subducere se potuit? Heu video, quod cum Jeremia exclamare possim: *Si egressus Ierem. fuero ad agros, ecce occisi gladio, & si 14. 18. introiero in civitatem, ecce attenuati fame.* Loquantur id tot tantaq̃ue familiarum, multorum annorum calamitibus extinctæ, tot communitates desolatae, tot ubique mendicabula, & hominum umbrae. Et quasi hæc annonæ caritas satis non foret, ipsi etiam cælum in hominum exitium juravit: An non enim paucis ab hinc annis Budæ civitate Hungariæ liquato plumbo pluit, ut impleretur ad litteram illud Deuteronomii: *sit cælum, Deus. quod supra te est, aneum, & terra, 28. 13. quam calcas, ferrea.* Contrariis omnino eaus ad patriæ nostræ flagellum, terræque sterilitatem inducendam Deus est usus, dum horridæ aquarum eluviones agros & prata vastarunt, ac sementem in flore suffocarunt; unde plebs misera fame emarcuit, victusque inopiâ ad terræ culturam, cæterò que labores inhabilis facta est. Ipse ego in

civitate mundi domina, publicis in compitis, inopes & mendicos exspirare vidi quàm plurimos; hos gelu obrigescentes, illos fame prostratos, & licet profusa multorum charitas in subsidium properaret, miserorum tamen infinitus numerus opitulantium misericordiam plurimum superavit. Quid de aliis terris, pagis & oppidis dicam, ubi tantundem miseræ, minus autem auxilii suppetebat? An non Divinum illud Oraculum in nobis impletum est, *Percutiet te Dominus egestate & frigore; & populi erunt projecti in viis præ fame?* & adhuc dicitis: *non veniet supra nos malum?* O cæcitatem! quæ ad tot contagia, pestilentiam, epidemiam totâ Europâ diffusam, aperire oculos noluit: & fortè calamitatum istarum nuntius fuit datus ille, & feralis comes, qui nostrâ memoriâ integrî mensis spatio cæli stationem occupavit? illius certè tristi præfagio adscripta est mors summi Pontificis, geminorum Regum Hispaniæ & Succiæ, Filii Imperatoris, Matris Augustæ, Magni Turcarum Sultani, aliorumque Principum, qui intra anni spatium in libitunæ censum venerunt. Nec tamen ego crediderim, has Cæli linguas Principibus solùm infasta nuntiare, uti rudis plebecula & communis plerumque sensus interpretatur, quasi verò vulgus ab his DEI minis immune foret: nunquid enim illico vidimus, post fatalis illius sideris occasum pestem illam invaluisse, quæ tot florentissimas Europæ partes absumpsit, & etiamnum absumit? gemunt etiamnum miseræ matres liberorum orbitatem, viduatos thalamos, & sponfos præcoci fato sublatos. Quàm triste fuit spectaculum, vix urbes paullo antè florentes, populi summaque rerum copiâ affluentes nunc autem squalore obfusas, vixitum planctibus resonantes, & in solitudinem redactas: quacunquē te videres, nil nisi infirmos sine remedio moribundos sine solatio cerneres, & effusa cadaveribus onusta, matrem velut in triumpho passim circumvehebant, quanto magis pallidam, quanto minus sua damna erubescens nulla domus erat, quæ non aliquo tributum solveret; hic amicos, filios, hic conjugem, ille sororem re coactus est, nescius, an non ipsa vesperi sequeretur, quos sub ætæo tumultu intulit. Vultis scire, primum hæc pestilens lues triumphum ducere cœperit? Sicilia prima crudelitatem ejus excepit, inde Italiæ strâ est superfusa, quæ belluæ infatigabili integri millionis pabulum nequicenti objecit: tum Franciam, Hispaniam, Dalmatiam, Sardiniam, Corsicam, Candiam porrò & Angliam, Peniniam, Catalauniam peragravit, in quibus mortalitatis vestigia, haud alia quàm post naufragium tristes tabularum & navium reliquiæ etiamnum parent, ut impleretur ferale illud Divinum augurium, *Augebit Dominus plagas vestras, plagas magnas & persequentur, infirmitates pessimas & perpetuas desertaque sient via vestra.* An etiamnum obstinati solenne illud occurrat, *non veniet super nos malum?* deserta tunc plura adhuc testimonia, quidam *vos male perdet?* Placetne videre terra,

Deut.
28. 22.
Jerem.
14. 16.

undarum eluvione haustas? interro-
ga Flandriam: prata & campos flam-
mis absumptos? Neapolim vade: po-
pulos integros terræ motibus sepultos?
Calabriam inspice. Quàm tristia spe-
ctacula in harum Provinciarum thea-
tro cum totius retrò posteritatis hor-
rore exhibita sunt? prodigiosi cine-
rum imbres, immanium saxorum
grandines, torrentes bituminoso sul-
phure stagnantes, rivi ignei & bul-
lientes, domuum ruinæ & strages,
bestiarum interitus, & quid dico be-
stiarum? dicere debebam populorum,
dum unicus hiantis terræ rictus mul-
ta hominum millia absorbit? Nun-
quid id recens Epidauri & Arimi-
ni strages demonstrat? uterque hic
populus nil minus tunc timebat,
quàm id, quod ei subito accidit; eme-
bant, vendebant, mercaturæ & lu-
cris operam dabant, credebantque &
ipsi, felix lætū nque Pascha se cele-
braturos: sed heu! quàm triste illud
& funestum utriusque illuxit! subito
enim concussa sub pedibus tellus tre-
mebat, nec terram miseri inveniebant,
cui tuto niterentur; è penatibus in-
patentes campos, & campis iterum in
domos confugerunt, ubique tamen
sub pedibus terram hiantem, immi-
nentem capiti mortem, & obversan-
tem ante oculos tumultum habuerunt:
an non in his miseris populis adim-
pletas videmus minas illas divinas:
*timebis nocte & die, & non credes vi-
ta tua, manè dices, quis mihi det ve-
esperum: & vespere, quis mihi det ma-
nè? propter cordis formidinem, quâ
terreberis; eja agedum! dicite teme-*

rarii: *non veniet super nos malum,
non veniet super nos malum! que e-
nim narraui, oculis propriis usurpâ-
stis, aut publicis in factis legitis, aut
ex innumeris testibus didicistis, sunt-
que centenis famæ buccis adeo divul-
gata, ut illa scire, honorificum non
sit, ignorare autem summè ignomi-
niosum.*

IV. Verùm ó me fatuum! qui ad
confundendam incredulitatem ve-
stram tantum laboris insumpsi; an
non enim cæcum esse oporteat, qui
tot flagella non videt? Perperam di-
xi, vos non credituros, nisi videatis;
dixisse debebam, vos non credituros,
etsi videatis. Et hic est ipsissimus
incredulitatis excessus, Jeremiâ teste,
flagellasti eos, nec voluerunt credere:
quasi diceret, ecce genium peccato-
rum! quamdiu minas duntaxat au-
diunt, rident, exhibitant, dicuntque
nisi viderint, se minimè credituros;
ubi vero supplicii fulmen eos ferit,
persistunt in contumacia, neque cre-
dunt, quod vident: *flagellasti eos, nec
voluerunt credere.* Sed quomodo id
fieri potest, Propheta sancte? an non
flagelli ictus vident, palpant, experi-
untur? ecquomodo ergo non cre-
dunt? dicam, dicam: *negaverunt*
Dominum, & dixerunt: non est ipse.
Sentiant enim verò flagellum, & a-
trox quidem; negant tamen, esse
flagellum DEI; non credunt,
DEUM esse, qui bella immittat, fa-
mem, pestem, eluviones, incendia,
turbines, terræ motus; *negaverunt
Dominum & dixerunt: non est ipse.*
Venite, & demonstrabo palàm, quod
A a 3 dico:

dico : sensit enim verò prodigiosas calamitates Rex Pharaeo , palpabiles nimirum tenebras , insolitas grandines , muscas infestas , locustas immites , molestissimas ranas , plagas hominibus ac pecoribus exitiales ; celeberrimi , quique totius regni incantatores & arioli consulebantur , num creaturæ alicui , aut diabolicæ potentia hi effectus adscribi possint : cùmque omnes cum Rege purpurati fateri cogentur : *Digitus DEI est hic* : num cessit Pharaeo , num se se submitit , ac fidem dedit ? quin conceptam semel opinionem mordicus tenuit , omniâque Moysis prodigia , non nisi præstigias & maleficia interpretatus est. Tanta est peccatorum in cognoscenda ferientis DEI manu contumacia , qui tamen omnis nostræ calamitatis est author. Ego non dixerim , etiam Christianos ad similem Pharaoni mentis duritiem pertinere : verum quàm difficulter ipsi etiam percussi manum percutientis agnoscant , vos ipsi nôstis. Ingressus ovile vestrum lupo , & gregem devorat , id custodis negligentia abscribitis : rapax domi vestrae flamma exoritur ; vicini incuriam accusatis : lenta febris depascit viscera ; medicorum imperitia tribuitis : bella ferè omnia aut Principum avaritiæ , aut regnandi , dominandique libidini , aut subditis jugi impatientibus adscribitis ; camporum devastationes , civitatum deprædationes militum licentia , profligatos exercitus & strages ducum ignavia , navigiorum interitum & jacturam mercium epibatarum væcordia , tributorum extorsiones , &

oppressiones populi Ministrorum pacitati , ruinas patrimoniorum , ac res perditas Judicum iniquitati & injustitiæ adscribitis. Novam etiam verborum nomenclaturam , informem nimirum , casus & fati excogitare præcipitari è rupe , undis submersis flammis comburi , opprimi ruinâ , fortunium dicunt , aut casum ; quæ ipsas etiam stellas , velut calamitates nostrarum auctores accusant , & nolunt illas creaturis sensus expectibus , quàm Divinæ Providentiæ ascribere. O cæcitatem , ô stultitiam , ô deliria hominum improborum ! qui cum DEI flagella negare non possint , DEUM tamen contra Authorem negant : *flagellasti eos , noluerunt credere , negaverunt Dominum & dixerunt , non est ipse.*

V. Ah ! non decipiamus nos ipsos Auditores ! gravissimus iste , & incumanus est error. Nec mihi in de stellis est sermo , quæ ad summa signa quædam , & quidem erroris & noxia , non verò causæ sunt eorum effectuum , qui à libertatis nostræ studio dependent , ut sapienter monuit Jeremias : *à signis cali nolite credere , qua timent gentes.* De reliquis modò creaturis loquor : nunquid probè scimus , has omnes nihil aliud esse , quàm Divini furoris instrumenta ? *virga furoris Domini , & calculus , ipsa sunt* : quis ergo hic error est , virgam aspicere percutientem & manum percussoris non agnoscere ? quis adeo stupidus est , ut ab inimico vulneratus dicat , gladius me vulneravit , non hostis ? quis infans

Exod. 8.
19.

ludi moderatore percussus, queritur, se à virga percussus, non à moderatore? quis reus, Principis sententiâ ad mortem damnatus, carnifici eam potiùs, quàm principis sententiâ tribuit? Cur ergo, si à DEO corripimur, DEUM pœnæ autorem agnoscere recusamus? *Dicimus, non est ipse.* Stupidos nimirum canes imitamur, qui saxum admordent, quo impetiti sunt, non manum projicientis. Vultis, dicam, quod sentio? dicam enimverò. Hoc totum haud alio fine facimus, quàm ne delicti nostri gravitatem agnoscere, vitâque in melius mutare cogamur; quamdiu enim mala, quæ patimur, alienis causis adscribimus, tandiu culpam, propter quam castigamur, non apprehendimus, nec irritati Numinis manum, à qua vapulamur, reveremur, atque adeo sensim exuimus timorem illum à natura ingentum, quòd DEUS mundum gubernet, actiones nostras arbitretur, omnia singillatim flagitia consignet: & hic ipsissimus timor est, quem peccator è corde suo radicitus evulsus veller, juxta illud Prophetæ Regii: *dixit insipiens in corde suo, non est DEVS: ubi voci DEVS, hebræo Idiomatico respondet vox Eloim, quæ arbitram, Judicem, & ultorem sonat; quasi dicat insipiens in corde suo, non est ultor: molestissimum enim est peccatoribus DEUM credere, non quòd providus sit, aut benignus, sed quòd sit severus culpârum censor & vindex: hæc illos cogitatio torquet & cruciat, atque ideo ut se molesto hoc aculeo liberent, æ-*

rumnas, quas in delicti sui pœnam patiuntur, non DEO, sed homini, fortunæ casui, aut stellis adscribunt, *flagellasti eos, nec voluerunt credere, negaverunt Dominum, & dixerunt, non est ipse.*

VI. Et quomodo, quæso, fieri posset, nos fide firmâ credere, Deum ob culpas nostras tam severè in nos animadvertere, & tamen multiplicare culpas, propter quas castigamur? *ecce irrogantur divinitus plaga & nulus DEI metus est, liceat cum Cypriano lamentari, ecce verbera desunt, & flagella non desunt, & nulla metria.* *Ad De. trepidatio est, nulla formido.* An non quotidiana hoc experientia probat? quàm pauci sunt, quos præsentium etiam calamitatum sensus vel hilo meliores reddat? dum pestis & morbi grassantur, crescit morum dissolutio; dum fames sævit, invalescunt injustitiæ, & usuræ, inter bella & hostiles tumultus dominatur libido: *ego dedi vobis stuporem dentium in cunctis urbibus vestris, ait DEUS per Prophetam Amos, & non estis reversi ad me, dicit Dominus, prohibui à vobis imbrem & non rediistis ad me; ascendere feci putredinem castrorum vestrorum in naves vestras, & non rediistis ad me, dicit Dominus.* *Amos 4. 6.* Nostilne, Auditores, quò potissimùm tempore Rex Balthasar solenne illud, imò sacrilegum convivium celebraverit? *Balthasar Rex fecit grande convivium optimatibus suis.* *Dan. 5. 1.* An forsitan dedit epulum nuptiale, aut magnorum Principum adventum eâ pompâ honoravit? an stabilita pax, an populi subjugati?

jugati? Nequaquam, sed, Hieronymo teste, ipsissimum illud tempus erat, quo à Cyro arctissima obsidio-

In Dan. 5. ne premebatur, in tantam venerat Rex oblivionem sui, ut obsessus vacaret epulis: tunc ille inter scortorum ac concubinarum turbam ebrietati in

vasis sacris, è templo sacrilegè ablati, litabat, & neglectis miserorum civium clamoribus, qui è murorum pinnis ruebant præcipites, bibebat vinum, & laudabat Deos suos aureos, & argenteos, aeneos, ferreos, ligneos, & lapideos, Quam funestum & triste fuit, videre aquas diluvii toti terrarum orbi ad ejus turpitudinem abluendam superfusas, & tamen eo etiam tempore Noëmi filius de impuris voluptatibus cogitabat. Quàm ferale spectaculum, videre diluvium illud igneum, quod Sodomam ad execrandam libidinem castigandam consumpsit, & tamen tunc non deerant geminæ Lothi filiæ incestuosæ, & infames. Sed ne alienis miseriis insultemus, cum proprias deplorare oporteret, dicite Auditores! an aliqua morum emendatio secuta est post solennem illam castigationem, cujus pars magna in nostrum quoque dorsum incubuit? an non potiùs cum

Isa. 46. 5. *Isaia dicere possumus, ecce tu iratus es, & peccavimus: sed hoc, quâ ratione? si diceret: peccavimus, & iratus es; id enim verò probè intelligerem: sed dicere: iratus es, & peccavimus; hoc certè incredibile est, quantumvis verissimum. Egredimini, obsecro, in compita civitatis, & observate, an post tanta supplicia mi-*

nor sit dissolutio morum, aut contumtuum iniquitas. Ingrederimini domos, & videte, an minores sint assensiones fratrum, familiarum obprobria & persecutiones. Intima secretorum conclavia, & observate, an minor obscœnitas turpiloquorum, major verentia thalami connubialis. Accedite conventicula, & considerate, an minor sit maledicentia linguæ, aut reborum petulantia. Peragrate verbera, & explore, an minor sit intemperantia in crapulis, major in lusu modestio. Ipsas Basilicas, & templum sitate, & inquire, an minor sit sacrilitatis irreverentia, aut oculorum profana licentia: ecce tu iratus es, & peccavimus, ecce tu iratus es, & peccavimus. Et hoc sit credere, non rumnas & calamitates esse irati hominis flagella? ore quidem & lingua id dicimus, sed corde minime credimus: flagellasti eos, nec voluerunt credere, negaverunt Dominum, & derunt, non est ipse. Ah fidem carissimi præstemus veritati, nimium quantum perspicue. Confiteamur patrem DEUM esse Judicem nostrum, severum illum, & fulminantem, & elabi patiamur tempus & horam placando oportunam.

VII. Non me latet, esse non paucos, qui hoc studiosè considerent. Sed qui è illi nimirum, qui minime harum calamitatum causa sunt, & vitæ innocentiam ac pietatem colunt, qui autem rei sunt, heu me! id nimè cogitant, nec pensi habent. Contingit nimirum, quod in navi per fractarii Prophetæ Jonæ accidit

nautæ omnes, & Epibatæ, omnesque peregrini, exorta repente gravissimâ tempestate percussî, properârunt vela demittere, purgare sentinam, exonerare navim, imperare, consulere, opitulari, accurrere ad temonem, urgere remos, ligare rudentes, plangere, clamare, suspirare. Ecquid interea Jonas, qui maximè reus erat in fundo quassati navigii altum ac tranquillè dormiebat, nec ventorum sibilis, nec undarum mugitu, nec stridore tonitruum, nec fremitu fulminum, remigumque clamoribus expergefactus: & *Jonas dormiebat sopore gravi*; adeo ut navarchus ipse cogere compellere dormientem, eumque concutere, ac ingestis etiam probris excitare: & *accessit ad eum Gubernator, & dixit ei: quid tu sopore deprimeris? Surge invoca Deum tuum, si fortè recogitet DEVS pro nobis & non pereamus.* O quàm metuo, ne id ipsum nobis contingat: ominosa videmus signa & tristia portenta, cælum undique minatur, excandescit, infremit, & extrema quæque intencat: an quisquam est, qui placare illud studeat; sunt quidem nonnulli, sed illi duntaxat, qui alieno scelere patiuntur; miselli isti lachrimis, elemosynis, veste cilicinâ, jejuniis, flagris, in se sæviunt, necquidquam tempestatî sedandæ intentatum relinquunt: qui autem maximè rei sunt, usurarii nimirum, vindictæ cupidi, carnales, & obscæni, tantum abest, ut doleant & conterantur, ut potiùs altissimo somno vacent, suisque cupiditatibus in sinu otii, & in-

R. P. Segneri Quadragesimale.

tra brachia iniquitatis indulgeant. O Christiani, estne inter vos quoque somnolentus quidam Jonas, cujus culpa procellæ timeri possint, quæ nos absorbeant; Si quis talis est, edoce te me; ego enim ocyus accurram, illumque zelosi, ac prudentis illius navarchi verbis excitabo: *quid tu sopore deprimeris; Surge, surge, ingeminabo, invoca DEVM tuum, si fortè recogitet de nobis, & non pereamus.* O, quisquis demum es peccator, quid tu sopore deprimeris? quis veterus hic tuus est, quis stupor, quæ stoliditas; in horas è cælo ingruunt supplicia, & tu dormis? *sopore deprimeris, nec ad DEVM tuum recurris, nec illius gratiam prenas, nec relipiscis? Surge, surge, expergiscere è somno, excute torporem tam perniciosum, surge, & delere infame illud consortium; DEUS enim propter luxuriam, & libidines tuas pestilenti nos luc consumit, surge, & tandem reconciliare inimico tuo, ecce DEUS ob simulates nostras & odia provincias integras hostili ferro devastat. Surge, & restitue usuras, en DEUS ob avaritiam nostram, prædia nostra sterilitate flagellat. Surge tandem, surge & invoca DEVM tuum, si fortè recogitet DEVS de nobis & non pereamus; videtur enim ad clementiam nolle inflecti, usque dum videat supplices illos ipsos, qui indignationem ejus provocârunt.*

VIII. Nolim tamen ego, dum aliis prædico, infelix ille Jonas esse, qui sæviante tempestate dormiat: O DEUS, si ego forsitan accensum

B b

furo-

furorem tuum nutrio, ecce me *imitate me in mare*, modò incolumes conserves eos, qui fidelem Tibi servitutum serviunt. Horreo revera, cum confidero, sanctum Dominicum, cui tamen debet humanum genus, quòd colabantem Ecclesiam suis humeris sustinuerit, quoties civitatem quandam accederet, anxie timuisse, ne fortè illi infortunii alicujus causa foret; unde antequam illam ingrederetur, gressum sistere & in genua provolutus DEO supplex accidere solitus est, ne ob peccata sua in eam adversi aliquid designaret. Quid ergo misero mihi peccatori dicendum est? vix dubitare possum, quin Jonas ille sim: veni quidem in civitatem hanc, ut sermonibus meis ei prodessem: sed avertat DEUS! ne meâ forsan culpâ eidem noceam! Ne id permittes, quæso, mi DEUS! mori potius & adversa omnia pati malo: ecce me ad sacratissimos tuos pedes abjectum, furori tuo victimam immolo! si veniam non amplius mereor, me feri, & fulmina, modò alii delicta mea non luant. Ego quidem nil vehementius desidero, quàm vivere, ut Tibi serviam; sed paratus sum mori, si longior vitæ usus mundi calamitates & crummas adauguet.

PARS ALTERA.

IX. **P** Arum omnino foret, si incredulitas nostra vitæ præsentis duntaxat supplicia nobis accerferet, quæ breviter tandem sunt & fluxa; pessimum est, quòd nos etiam futuris involvat: edicite ergo, quid excusatio-

nis, cum damnabimur, præteremus? *Narra*, dicam tibi cum *illa narra*, si quid habes, ut *justificeris*. Num fortè patrocinabitur nobis, si *camus*, DEUM pericula illa non oportune denuntiâsse? sed nunquam innumera identidem media nobis *gerit*, ut caveamus? quàm potè nobis consulit, quot inspirationibus animum pulsât, quot stimulis *movet*, ut salutem in tuto collocemus. Si igitur ultro perire lubet, cui *eam ruinæ nostræ imputabimus*? *ctenus* quidem attentos vos esse *lui* ad auscultandum, nunc autem *dices* vos esse desidero ad decedendum: sed tantisper illustrem *ac* *stem* eventum percipite. Valens Imperator, mortalium ingratisissimus, exilio in Regiam, à lacerna ad puram vocatus, vix Regni gubernacula suscepit, cum DEI sui que *ctus*, orthodoxos persequi & Ariam favere cœpit, ut Ecclesia tota *hujus* dentibus discerpta, in lachrimas & gemitus solveretur. Irritatum in injuriis Numen, potentissimum & *tritione* hostem evocavit, quem *à* finibus suis averteret Valens, cum numero exercitu obviam illi *gressus* est. Innotuit id viro *conspicua* sanctitatis, Eremitæ & mortuus incolæ, cui nomen Isacio: hic divina instinctu in occursum Imperatoris *peravit*, eumque magna vocis & *mi* libertate sic ferè hortatus est: *filias Orthodoxorum*, à te *clausas* quantocyus aperiri jubeas, Imperator & victor è pralio redibis, si *secum* *seris*, moriêre. Audivit hæc Valens.

sed stultum esse arbitratus, nec responso eum dignatus est. Sequenti die rediit Isacius, parique libertate eadem verba ingeminavit: turbatus iteratâ denuntiatione Impius Valens, variisq; animi motibus agitatus, indignum ex una parte, adhibere fidem, ex altera verò, contemptui has minas habere, temerarium censuit. Itaque ducum suorum concilium cogit, & quid consilii capiendum, in commune conferri jubet: plerique Arrianæ sectæ fautores facile persuaserunt Imperatori, audienda non esse Monachi deliria, sed temeritatem ejus castigandam, si denuo comparere præsumeret. Et ecce die tertiâ animosior longè adest Isacius, & per medium agmen ad Imperatorem eluctatus frænum sonipedis arripit, eumque sistit in via: iterum ingemino Tibi, inquit, Imperator, templa Catholicorum à te clausa aperiri jube, & victor revertèris; nisi parueris, morieris. Indignatus Imperator importuno monitori, jubet eum ocyus in proximam viâ fossam, carduis & vepribus horridam præcipitari, sicque occisum illum arbitratus, sceptum iter prosequitur. Exercitu paululùm prætergresso, tergemini è cælo juvenes adsunt, qui Isacium illæsum omnino & incolumem extraxerunt: agnovit ille continuò Angelos esse, humanâ formâ indutos; unde in genua prostratus, debitas DEO grates egit, atque viarum compendiis usus, ac Imperatorem propere affectus, exclamavit: tu quidem credebas, Imperator, in vepreto illo me moriturum; ecce ite-

rum ingemino, ut resipiscas, clausaque Catholicorum Ecclesias aperiri jubeas; nisi feceris, morièrè: intellexistin? morièrè. Necdum tamen, quis credat? prodigiosa hac admonitione movere se passus est Valens, sed Isacium, vinculis constrictum, geminis Senatoribus Saturnino & Victorio custodiendum tradidit, ut ab expeditione reversus meritas ab eo pænas expeteret. Omnino, respondit Isacius, iisdem verbis usus, quibus in simili occasione Michæas Propheeta impium Achabum terruit; tu è prælio reversus me castigare? Eia, vade alacriter; si reversus fueris, non est locutus per me Dominus! Prælio quidem cruento cum inimicis tuis conflixes, sed turpiter fugies, flammisque absumptus morieris. Eventus docuit, vera dixisse Isacium: ivit Imperator, cum hoste conflixit, profligatus est, acie fusâ fugam arripuit, stramineo se mapali abscondit, ut insequentes falleret; hi verò, recognitâ, flammis tecto subjectis vivum Imperatorem cremârunt: solutus dein de vinculis Isacius, omnium plausu exceptus est, & in præmium duo Monasteria, regiis sumptibus ædificata obtinuit. Audivistis successum Auditores, judicate modò, quod responsum Valens mereretur, si in extremo Judicii die litem DEO moveret, diceretque, se non suâ, sed DEI culpâ flammis exustum, an non Isacius elinguem illum reddere, & impudentem hanc quærelam compescere posset? Tace, diceret, & obmutefce arrogans, nunquid quartò

ad te veni, mediūque proposui facile,
ac expeditum, & vitam salvandi, &
animam? Tu autem postquam DEO
perduellis, & monitis meis contumax
fuiti, quā fronte conqueri audes? Eja
dicite, Auditores, cui suffragari oportet,
Isacio, an Valenti: an non DEI
causa triumpharet? si ita est, o peccatores,
contra vos ipsos sententiam tulistis.
Heu quot Isacii aliquando contra vos
stabunt in iudicio, qui vos confundent,
& obmutescere facient! Veniā vestrā
dixerim, ego ipse in die illa contra vos
insurgam, vobis os obturabo palāmque
testabor, quoties Isacii instar ex hoc ipso
suggestu DEI nomine vobis denuntiaverim,
ut, nisi rogos æternos experiri velletis,
infamia consortia relinqueretis, fugeretis
obscæna colloquia, desisteretis ab iniustitiis,
restitueretis læsam famam nominis,
pacem & amicitiam cum inimicis
stabiliretis. Vos autem admonitiones
tam salutares pessumivistis; nolite
igitur alteri, quàm vestris delictis &
contumaciæ iteritum vestrum impu-
tare. An non partes suas DEUS abundē
implevit hac ipsa, quam hodie vobis
proposui atque iterum repeto, denuntiatione:
malos malè perdes? Nec respondeatis,
secuturos vos quidem hæc consilia,
si de eorum veritate certi essetis; meis
autem verbis fidem adhibere, vos minimè
teneri: idem certe dicere potuisset
Valens Imperator;

ereptas nimirum Catholicis Ecclē-
sias promptè se restitutum, si DEO
monitu certò novisset, se alia
cremandum; interea id se facere
cogitasse, quia pudebat, nimis esse
credulū, & fidem dare homini nullius
cujus nec nomen, nec natales no-
set, aut vitam. Hæc tamen exculpat
nec ipsi, nec vobis patrocinabitur
satis enim est, doctrinam esse dicitur
oraculis, & sacris codicibus con-
mem, nec interest, à docto vel in-
cto, à sancto vel à peccatore propo-
tur. Ego certè me peccatorem ag-
nuè fateor, Auditores; fateor me
dissimulatum & postremum eorum,
hac in urbe tantā doctrinæ luce fa-
perorant; hoc autem non ego,
Evangelium docet, quòd, si corrupti
mores emendaveritis, infernum
tabitis, & non aliter; intellexistis
aliter. Necessè igitur est, operi
num quantocyus admove, foris
enim ultima hæc erit admonitio
visima tuba, novissima tuba. Plures
vestrū sunt, qui Isacios admo-
tes non duabus tantū, aut quatuor
sed denis, ac pluribus vicibus audis-
stis, adeo ut facilè fieri possit, filiam
mam à paleis vestris haud prope
abesse. Agedum ergo, acturum
quid si hæc sit ultima denuntiatione
enim post toties repetitum Divini vo-
bi tonitru fulmen sequatur, id vobis
culpā accidet!